

Bruxelles, 17 noiembrie 2023
(OR. en)

15620/23

**Dosar interinstituțional:
2023/0405(NLE)**

**EDUC 452
JEUN 267
SPORT 56
SOC 803
EMPL 577
COMPET 1138
RECH 515**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	16 noiembrie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 719 final
Subiect:	Propunere de RECOMANDARE A CONSILIULUI „Europa în mișcare” – oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 719 final.

Anexă: COM(2023) 719 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 8.11.2023
COM(2023) 719 final

2023/0405 (NLE)

Propunere de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

„Europa în mișcare” – oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2023) 719 final} - {SWD(2023) 720 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

- **Motivele și obiectivele propunerii**

„Mă angajez fără rezerve ca până în 2025 să transform în realitate spațiul european al educației. Trebuie să eliminăm barierele din calea învățării și să îmbunătățim accesul la o educație de calitate. Trebuie să le permitem tuturor celor care învață să se deplaseze mai ușor între sistemele de învățământ din diferite țări și trebuie să reorientăm cultura educației în direcția învățării pe tot parcursul vieții, din care avem cu toții de câștigat.”

Președinta Ursula von der Leyen, Orientări politice¹

Mobilitatea în scopul învățării s-a dovedit a fi o experiență extrem de valoroasă, permițându-le cursanților să dobândească cunoștințe și competențe necesare pentru dezvoltarea personală, educațională și profesională și pentru implicarea civică și incluziunea socială². De asemenea, organizarea mobilității în scopul învățării reprezintă un stimulent puternic pentru instituțiile de învățământ și de formare și pentru furnizorii de învățare nonformală și informală în vederea îmbunătățirii calității învățării pe care o oferă. În contextul tranziției verzi și al tranziției digitale, care necesită o „revoluție a competențelor”, mobilitatea în scopul învățării contribuie la abordarea lacunelor în materie de competențe, accelerează dezvoltarea competențelor și generează un puternic sentiment de apartenență și de înțelegere a valorilor comune în întreaga Europă și în afara acesteia.

În cadrul prezentei propuneri, mobilitate în scopul învățării înseamnă acțiunea de a se deplasa fizic în altă țară decât țara de reședință, pentru studii, pentru formare sau pentru învățare nonformală sau informală. Aceasta are un domeniu de aplicare larg, care include toate tipurile de mobilitate în scopul învățării, de cursanți și de personal din toate sectoarele învățării pe tot parcursul vieții, inclusiv din învățământul școlar, învățământul superior, educația și formarea profesională, învățarea în rândul adulților, precum și mobilitatea în scopul învățării a tinerilor, a lucrătorilor de tineret și a personalului din domeniul educației și îngrijirii timpurii, precum și din domeniul sportului. Aceasta acoperă, de asemenea, atât mobilitatea în scopul învățării în interiorul UE, cât și cea internațională către și dinspre UE.

Propunerea de recomandare este un element esențial al Spațiului european al educației, în care învățarea nu este afectată de frontiere și orice persoană are posibilitatea de a învăța sau de a studia în străinătate. Aceasta va consolida condițiile-cadru necesare pentru a facilita mobilitatea în scopul învățării pentru toți și pentru a permite unui număr mai mare de

¹ Orientări politice pentru viitoarea Comisie Europeană (2019-2024) - „O Uniune mai ambițioasă: Programul meu pentru Europa” [Orientări politice pentru viitoarea Comisie Europeană \(2019-2024\) - „O Uniune mai ambițioasă: Programul meu pentru Europa” | Comisia Europeană \(europa.eu\)](#).

² Document de lucru al serviciilor Comisiei: Evaluarea impactului, care însoțește documentul Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a „Erasmus”: programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport, și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1288/2013, {COM(2018) 367 final} - {SEC(2018) 265 final} - {SWD(2018) 276 final}. Adresa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018SC0277>.

persoane să beneficieze de programul Erasmus³ și de alte programe de mobilitate transfrontalieră în scopul învățării.

Cadrul UE propus pentru mobilitatea în scopul învățării actualizează Recomandarea Consiliului din 2011 Tineretul în mișcare – promovarea mobilității tinerilor în scop educațional⁴ prin extinderea domeniului de aplicare al acesteia de la tineri la cursanți de orice vârstă și la cadre didactice și personal. Acest nou cadru privind mobilitatea în scopul învățării abordează, de asemenea, noi modele de învățare, inclusiv proliferarea instrumentelor digitale pentru învățare și învățare mixtă, precum și o mobilitate mai durabilă.

Această actualizare a fost anunțată în Comunicarea Comisiei privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025⁵, pentru a permite unui număr mai mare de cursanți și profesori să depășească obstacolele și să beneficieze de o oportunitate de mobilitate. Comunicarea a identificat următoarele obiective-cheie ale cadrului actualizat – asigurarea oportunităților pentru o varietate mult mai largă de participanți, promovarea mobilității verzi și digitale și încurajarea mobilității echilibrate. Comunicarea a subliniat, de asemenea, că o cooperare internațională în domeniul educației și formării, inclusiv al mobilității în scopul învățării, este esențială pentru realizarea priorităților geopolitice ale UE și a obiectivelor de dezvoltare durabilă pentru anul 2030.

Prezenta propunere de politică privind mobilitatea în scopul învățării face parte din pachetul privind maximizarea potențialului mobilității talentelor, alături de Recomandarea Comisiei privind recunoașterea calificărilor resortisanților țărilor terțe și de o propunere legislativă privind rezerva de talente la nivelul UE, promovând UE ca destinație atractivă pentru talente din punctul de vedere al oportunităților de învățare, de studiu și de muncă.

Parteneriatele pentru atragerea de talente au scopul de a consolida cooperarea dintre UE, statele membre și țările partenere pentru a stimula mobilitatea internațională a forței de muncă și dezvoltarea talentelor într-un mod reciproc avantajos. Acestea oferă o structură stabilă, bazată pe politici și flexibilă, care poate promova în mod eficace cooperarea și în domeniul educației și al formării, inclusiv în ceea ce privește mobilitatea în scopul învățării atât a cursanților, cât și a personalului. Parteneriatele vor spori gradul de sensibilizare a publicului și vor consolida mobilitatea în scopul învățării a persoanelor din țările terțe. De asemenea, acestea vor sprijini eforturile de a dezvolta sisteme eficace de dobândire a competențelor în țările terțe și, în același timp, vor contribui la asigurarea forței de muncă a UE în sectoarele prioritare pentru tranziția verde și cea digitală.

Mobilitatea în scopul învățării a studenților din țările terțe poate contribui, de asemenea, la o recunoaștere mai rapidă a calificărilor acestora în momentul intrării pe piața forței de muncă din UE. Aceasta ar putea contribui la reducerea decalajului dintre calificările obținute în țări terțe și cerințele europene, prin eliberarea de certificate de microcertificare, foi matricole și alte documente justificative care pot ajuta evaluatorii de atestări să evalueze rapid și precis calificările participanților. De asemenea, aceasta va semnaliza competențele lingvistice relevante, adaptabilitatea culturală și expunerea la standardele educaționale europene, fapt ce poate facilita validarea în continuare a rezultatelor învățării.

În plus, mobilitatea în scopul învățării, în special schimburile care includ componente de învățare la locul de muncă prin care participanții dobândesc experiență pe piața forței de muncă, poate constitui un stimulent care să îi determine pe aceștia să ia în calcul posibilitatea de a se întoarce în UE pentru a căuta oportunități de muncă. Ca urmare a Recomandării

³ Regulamentul (UE) 2021/817 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a Erasmus+ (JO L 189, 28.5.2021).

⁴ JO C 199/1, 7.7.2011.

⁵ COM(2020) 625 final.

Consiliului din 2017 privind monitorizarea parcursului profesional al absolvenților⁶, dezvoltarea de instrumente și metode pentru schimbul de informații comparabile legate de învățare și de locul de muncă referitoare la absolvenții mobili (care se mută într-o altă țară a UE pentru studii sau în scopuri profesionale) reprezintă o prioritate în cadrul activităților desfășurate de Rețeaua europeană de monitorizare a parcursului profesional al absolvenților, cum ar fi sondajul Eurograduate din 2022.

- **Provocări care trebuie abordate în recomandarea propusă**

Deși s-au realizat multe progrese în domeniul mobilității în scopul învățării de la Recomandarea Consiliului din 2011 „Tineretul în mișcare”, dovezile arată că trebuie depuse mai multe eforturi pentru a asigura oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți, în special pentru persoanele cu mai puține oportunități⁷.

Sondajul Eurobarometru din 2022 privind tineretul și democrația în Anul european al tineretului⁸ a arătat că doar 15 % dintre respondenți au urmat programe de studii, de formare sau de ucenicie într-o altă țară a UE. Același sondaj a evidențiat, de asemenea, că tinerii au considerat că îmbunătățirea educației și a formării, inclusiv libera circulație a studenților, a ucenicilor și a elevilor, reprezintă unul dintre primele trei domenii de intervenție pentru Anul european al tineretului 2022. Potrivit sondajului Eurobarometru din 2023 privind integrarea tinerilor pe piața muncii, cu un accent deosebit pe stagii, 21 % dintre tinerii respondenți au declarat că cel puțin unul dintre stagiile la care au participat a fost efectuat într-o altă țară a UE; principalele obstacole menționate în calea accesului la stagiile transfrontaliere au fost lipsa resurselor financiare și a informațiilor cu privire la aceste oportunități.

În 2023, tabloul de bord al mobilității⁹ a identificat performanțe bune în majoritatea domeniilor menționate în recomandarea din 2011. Cu toate acestea, situația diferă de la un stat membru la altul. Sprijinul sistemic pentru participarea la mobilitatea în scopul învățării a categoriilor dezavantajate de persoane care studiază¹⁰ a fost evidențiat ca fiind domeniul cu cea mai mare nevoie de progrese suplimentare.

Pandemia de COVID-19 a perturbat educația, formarea și învățarea la locul de muncă într-un mod fără precedent. Aceasta a avut un impact negativ atât asupra mobilității fizice, cât și asupra sănătății mintale și fizice a cursanților și a personalului¹¹. De asemenea, pandemia a scos la iveală inegalități profunde în ceea ce privește accesul copiilor la oportunități online,

⁶ JO C 423/1, 9.12.2017.

⁷ În conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/817 de instituire a Erasmus+ și în sensul prezentei propuneri de politică „persoane cu mai puține oportunități” înseamnă persoane care, din motive economice, sociale, culturale, geografice sau din motive de sănătate, din cauza provenienței dintr-un context de migrație sau din motive precum un handicap sau dificultăți educaționale sau din orice alt motiv, inclusiv un motiv care ar putea da naștere la discriminare în temeiul articolului 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se confruntă cu obstacole din cauza cărora nu pot avea acces efectiv la oportunități de mobilitate în scopul învățării.

⁸ Sondaje Eurobarometru: Tineretul și democrația în Anul european al tineretului - mai 2022; Integrarea tinerilor pe piața muncii, cu un accent deosebit pe stagii - aprilie 2023.

⁹ Tabloul de bord al mobilității a devenit operațional în 2016, cu obiectivul de a monitoriza punerea în aplicare a Recomandării Consiliului din 2011 în domeniul învățământului superior și al educației și formării profesionale inițiale. Adresa: <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/mobility-scoreboard>.

¹⁰ Recomandarea Consiliului din 2011 a descris categoriile dezavantajate de persoane care studiază ca fiind acele categorii de persoane care pot fi lipsite de oportunități de mobilitate în scopul învățării.

¹¹ Monitorul educației și formării, 2021. Adresa: <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2021/ro/index.html>.

inclusiv la activități educaționale¹². În același timp, aceasta a condus la dezvoltarea rapidă a unor noi modele de mobilitate în scopul învățării, cum ar fi mobilitatea mixtă și schimburile virtuale. Și sectorul activităților pentru tineret a fost puternic afectat, astfel cum se arată în Raportul UE privind tineretul pe 2021, iar pandemia a accentuat nevoia de resurse, inclusiv pentru activitățile digitale pentru tineret, pentru a sprijini mobilitatea în scopul învățării, dezvoltarea, implicarea și sănătatea tinerilor.

Dovezi care includ studiul contractat de Comisie „Supporting learning mobility: progress, obstacles and way forward” (Sprijinirea mobilității în scopul învățării: progrese, obstacole și calea de urmat)¹³, rezultatul cererii de contribuții și al consultării publice au subliniat principalele obstacole în calea mobilității în scopul învățării, inclusiv constrângerile financiare și sociale, lipsa de informații și de orientări, barierele lingvistice și de accesibilitate, precum și obstacolele administrative. Un alt obstacol important în calea mobilității este gradul limitat de recunoaștere automată a calificărilor și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate, întrucât procedurile de recunoaștere sunt adesea lente, informațiile nu sunt ușor accesibile și sunt lăsate la latitudinea instituțiilor individuale.

În 2022, în propunerile lor privind politicile viitoare formulate în cadrul Conferinței privind viitorul Europei, cetățenii europeni au subliniat necesitatea ca UE și statele membre să promoveze oportunități de mobilitate: „*promovarea schimburilor la nivel european în diferite domenii, atât fizice, cât și digitale, inclusiv schimburi educaționale, înfrățire, călătorii și mobilitate profesională (inclusiv pentru profesori și politicieni aleși la nivel local)*” și „*înstituirea, până în 2025, a unui Spațiu european al educației favorabil incluziunii, în cadrul căruia toți cetățenii să aibă acces egal la educație de calitate și la învățare pe tot parcursul vieții, inclusiv cei din zonele rurale și îndepărtate*”¹⁴. Conform recomandărilor, aceste schimburi ar trebui să fie accesibile în toate statele membre pentru toți cetățenii, indiferent de vârstă, nivelul de educație, mediul din care provin și mijloacele financiare. De asemenea, au fost formulate propuneri privind consolidarea programelor de mobilitate existente ale UE și asigurarea unui acces divers la acestea. Una dintre recomandări a încurajat în mod specific UE să includă activitățile sportive în programele de schimb și de mobilitate de la nivelul UE.

În 2023, Grupul de dezbatere al cetățenilor europeni privind mobilitatea în scopul învățării a prezentat 21 de recomandări¹⁵ pentru facilitarea unei participări mai extinse și mai diverse la programul Erasmus+ și la alte programe de mobilitate în scopul învățării. Recomandările s-au axat pe furnizarea de informații specifice, pe includerea persoanelor de toate vârstele și din toate mediile, pe importanța multilingvismului, pe mobilitatea în scopul învățării a angajaților și pe alte aspecte ale mobilității în scopul învățării, inclusiv recunoașterea rolului cadrelor didactice în organizarea mobilității în scopul învățării și o mobilitate mai ecologică.

¹² *How families handled emergency remote schooling during the COVID-19 lockdown in spring 2020* (Cum au gestionat familiile școlarizarea de urgență de la distanță în perioada de izolare impusă din cauza pandemiei de COVID-19 în primăvara anului 2020), 2020, JRC și Eurostat. Sondaj privind utilizarea TIC în gospodării și de către persoanele fizice [isoc_i, ci_in_h], 2019.

¹³ Platforma publicațiilor UE, adresa: <https://op.europa.eu/ro/home>.

¹⁴ În cadrul Conferinței privind viitorul Europei, 800 de cetățeni selectați aleatoriu s-au reunit în perioada 2021-2022 pentru a formula recomandări cu privire la politicile viitoare https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_ro.

¹⁵ În cadrul deliberărilor din martie și aprilie 2023 ale Grupului de dezbatere al cetățenilor europeni privind mobilitatea în scopul învățării au participat 150 de cetățeni selectați aleatoriu din toate grupele de vârstă și din medii diferite. Link către recomandările finale: https://citizens.ec.europa.eu/learning-mobility-panel_ro.

Mobilitatea în scopul învățării poate reduce deficitul de personal calificat prin îmbunătățirea capacității de inserție profesională a participanților, prin dezvoltarea competențelor transversale ale acestora și printr-o mai bună corelare a competențelor cu nevoile de pe piața forței de muncă. În mod similar, transformarea într-o destinație atractivă pentru mobilitatea în scopul învățării poate, la rândul său, să sporească accesul angajatorilor locali la forța de muncă. În prezent, trei sferturi (74 %) dintre IMM-urile din Europa afirmă că se confruntă în mod concret cu un deficit de personal calificat pentru cel puțin un post disponibil în cadrul întreprinderii. De asemenea, aproape 4 din 5 întreprinderi subliniază în sondaj că, în general, au dificultăți în a găsi lucrători cu competențele adecvate, iar mai mult de jumătate dintre acestea (53 %) consideră că este dificil să păstreze lucrători calificați¹⁶.

• **Obiectivele propunerii**

Prezenta propunere de politică urmărește să sporească oportunitățile de mobilitate în scopul învățării pentru toți prin acțiuni întreprinse de către statele membre și de către Comisie. Propunerea are ambiția de a face ca mobilitatea în scopul învățării în Spațiul european al educației să devină treptat regula, iar nu excepția.

Pentru a stimula mobilitatea în scopul învățării și pentru a o face mai favorabilă incluziunii, Comisia propune să se stabilească și să se depună eforturi în vederea atingerii, până în 2030, a unor noi obiective la nivelul UE:

- în ceea ce privește învățământul superior, ponderea absolvenților care beneficiază de o experiență de mobilitate în scopul învățării ar trebui să fie de cel puțin 25 %;
- în ceea ce privește educația și formarea profesională, ponderea cursanților din învățământul profesional care beneficiază de o experiență de mobilitate în scopul învățării în străinătate ar trebui să fie de cel puțin 15 %;
- în toate sectoarele educației, formării, tineretului și sportului, persoanele cu mai puține oportunități ar trebui să reprezinte cel puțin 20 % din totalul cursanților care beneficiază de o experiență de mobilitate în scopul învățării în străinătate.

Propunerea urmărește, de asemenea, să stimuleze în mod specific mobilitatea în scopul învățării pentru profesori și ucenici prin intermediul unor cadre de politică specifice, astfel cum se prevede în anexe. Profesorii cu o experiență de mobilitate în scopul învățării sunt modele importante pentru cursanți și principalii promotori ai mobilității în scopul învățării în școli. În ceea ce privește profesorii, mobilitatea în scopul învățării le poate aduce beneficii semnificative legate de experiențele culturale, cognitive și de învățare personală, pe lângă cunoștințele și competențele necesare pentru a încuraja schimbul de bune practici. De asemenea, oportunitățile de mobilitate în scopul învățării sporesc atractivitatea profesiei de cadru didactic și pot contribui la atragerea și reținerea cadrelor didactice în școli. O mobilitate sporită a ucenicilor va contribui la abordarea lacunelor în materie de competențe, la sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale și la creșterea capacității de inserție profesională a tinerilor. Ucenicii se confruntă cu mai multe obstacole specifice, cum ar fi complexitatea obligațiilor legale legate de statutul de ucenic, vârsta mică a acestora, diversitatea programelor de

¹⁶ Sondajul Eurobarometru Flash FL529: Anul european al competențelor - Deficitul de competențe, strategiile de recrutare și de reținere a personalului în întreprinderile mici și mijlocii; adresa: https://data.europa.eu/data/datasets/s2994_fl529_eng?locale=en.

ucenicie și a programelor de învățământ naționale pe care trebuie să le urmeze în timpul schimbului de mobilitate și reticența angajatorilor de a profita de mobilitatea în scopul învățării din cauza riscului pierderii de productivitate. Recomandarea urmărește să ofere un cadru de politică coerent, inclusiv propuneri de schimbări graduale pe termen scurt și elemente ale unei strategii cuprinzătoare pe termen lung.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Propunerea se bazează pe dispozițiile de politică existente care facilitează și sprijină mobilitatea în scopul învățării și le completează. Cele mai relevante dispoziții sunt următoarele:

Rezoluția Consiliului din 18 februarie 2021 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030)¹⁷ a stabilit ca prioritate strategică, printre altele, transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității într-o realitate pentru toți. Rezoluția Consiliului din 16 mai 2023 privind spațiul european al educației în perspectiva anului 2025 și mai departe¹⁸ a subliniat că identificarea și eliminarea obstacolelor rămase în calea mobilității în scopul învățării și predării sunt esențiale pentru realizarea deplină a spațiului european al educației.

Primul principiu al Pilonului european al drepturilor sociale¹⁹ prevede că orice persoană are dreptul la educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții care să fie de calitate și favorabile incluziunii, pentru a dobândi și menține competențe care să îi permită să participe pe deplin în societate și să gestioneze cu succes tranzițiile pe piața forței de muncă, peste tot în Uniunea Europeană.

Anul european al competențelor²⁰ a fost lansat la 9 mai 2023 (urmând să se încheie la 8 mai 2024), cu scopul de a promova politici și investiții în materie de competențe pentru corelarea aspirațiilor, a nevoilor și a seturilor de competențe ale persoanelor, inclusiv a competențelor dobândite în timpul mobilității, cu nevoile și oportunitățile de pe piața forței de muncă.

Strategia Uniunii Europene pentru tineret pe perioada 2019-2027²¹ a subliniat importanța mobilității în scopul învățării în ceea ce privește accesul tinerilor la schimburi, cooperare, acțiuni culturale și civice într-un context european. Rezoluția Consiliului privind cadrul pentru instituirea unui program european pentru activitățile pentru tineret²² a lansat un apel la promovarea dimensiunii europene a activităților pentru tineret prin intermediul schimburilor transfrontaliere și transnaționale, al cooperării, al învățării interculturale și al învățării reciproce.

Recomandarea Consiliului din 20 decembrie 2012 privind validarea învățării non-formale și informale²³ și Orientările europene din 2023 privind validarea învățării non-formale și

¹⁷ JO C 66, 26.2.2021, p. 1.

¹⁸ JO C 185, 26. 5.2023, p. 35.

¹⁹ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/ro/index.html>.

²⁰ https://year-of-skills.europa.eu/index_ro.

²¹ Rezoluția Consiliului Uniunii Europene și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind un cadru pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului: Strategia Uniunii Europene pentru tineret pe perioada 2019-2027 (JO C 456, 18.12.2018, p. 1).

²² JO C 415, 1.12.2020, p. 1.

²³ [JO C 398, 22.12.2012, p. 1.](#)

informale²⁴ au subliniat faptul că validarea rezultatelor învățării dobândite prin învățarea nonformală și informală poate juca un rol important în îmbunătățirea capacității de inserție profesională și a mobilității în scopul învățării, în special în cazul persoanelor dezavantajate socioeconomic sau slab calificate.

Recomandarea Consiliului din 10 martie 2014 privind un cadru de calitate pentru stagii²⁵ acoperă stagiile din afara sistemelor formale de educație și formare, inclusiv stagiile transfrontaliere. Comisia lucrează în prezent la actualizarea acestui cadru.

Printre obiectivele mai generale ale Recomandării Consiliului din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții²⁶ se numără sporirea mobilității și a integrării sociale a lucrătorilor și a cursanților.

Recomandarea Consiliului din 15 martie 2018 privind un Cadru european pentru ucenicii de calitate și eficace²⁷ a stabilit 14 criterii pentru promovarea unei înțelegeri comune a sistemelor naționale de ucenicie, un factor-cheie pentru sporirea încrederii reciproce și facilitarea mobilității transnaționale a ucenicilor. Recomandarea încurajează promovarea treptată a mobilității transnaționale a ucenicilor, fie în cadrul locului de muncă, fie în instituțiile de educație și formare, drept o componentă a calificărilor de ucenicie. Mobilitatea ucenicilor este încurajată și de Alianța europeană pentru ucenicii.

Decizia Europass din 18 aprilie 2018 a instituit un cadru european pentru a sprijini transparența și înțelegerea aptitudinilor și a calificărilor dobândite în contexte formale, nonformale și informale, inclusiv prin mobilitate, prin intermediul unei platforme online care oferă instrumente bazate pe web și informații privind serviciile care oferă orientare cu privire la mobilitatea transnațională în scopul învățării și la gestionarea carierei.

Recomandarea Consiliului din 26 noiembrie 2018 privind promovarea recunoașterii reciproce automate a calificărilor dobândite în cadrul învățământului superior și a celor dobândite ca urmare a absolvirii unui ciclu secundar superior de învățământ și formare, precum și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate²⁸ a subliniat importanța recunoașterii calificărilor europene și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate dobândite în cadrul învățământului superior și ca urmare a absolvirii unui ciclu secundar superior de învățământ, fără a fi nevoie de o procedură de recunoaștere separată. Raportul referitor la punerea în aplicare a recomandării²⁹, precum și concluziile conexe ale Consiliului, adoptate la 26 mai 2023³⁰, subliniază faptul că sunt necesare eforturi suplimentare substanțiale pentru ca recunoașterea automată să devină o realitate în UE.

Recomandarea Consiliului din 22 mai 2019 privind o abordare globală a predării și învățării limbilor³¹ a urmărit să îmbunătățească învățarea limbilor de la o vârstă fragedă și să sporească gradul de sensibilizare cu privire la importanța învățării limbilor în școli și în instituțiile de

²⁴ Cedefop (2023). Orientări europene privind validarea învățării non-formale și informale. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații. Seria de referință Cedefop; Nr. 124. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/389827>.

²⁵ JO C 88, 27.3.2014, p. 1.

²⁶ [JO C 189, 15.6.2017, p. 15.](#)

²⁷ [JO C 153, 2.5.2018, p. 1.](#)

²⁸ [JO C 444, 10.12.2018, p. 1.](#)

²⁹ [COM/2023/91 final.](#)

³⁰ [JO C 185, 26.5.2023, p. 44.](#)

³¹ [JO C 189, 5.6.2019, p. 15.](#)

educație și formare profesională, astfel încât un număr mai mare de tineri să vorbească cel puțin două limbi europene pe lângă limba maternă.

Comunicarea Comisiei din 30 septembrie 2020 privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025³² a subliniat că programele de schimb ale Uniunii și cooperarea internațională în domeniul educației au contribuit la transformarea Europei într-o destinație atractivă, stimulând inovarea și crearea de locuri de muncă.

Recomandarea Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență³³ a introdus un nou obiectiv la nivelul UE, și anume ca un procent de 8 % dintre cursanții din învățământul profesional să beneficieze de mobilitate în scopul învățării în străinătate până în 2025. Recomandarea a subliniat importanța oportunităților de mobilitate pentru cursanții și personalul din sectorul EFP, precum și pentru organizații, ca o modalitate importantă de punere în practică a strategiilor de internaționalizare. Declarația de la Osnabrück³⁴, aprobată de miniștrii responsabili cu EFP, de partenerii sociali europeni și de Comisie, a invitat autoritățile naționale să sprijine și să faciliteze mobilitatea cursanților EFP și adulți, inclusiv a ucenicilor.

Agenda pentru Balcanii de Vest privind inovarea, cercetarea, educația, cultura, tineretul și sportul, o strategie cuprinzătoare de cooperare pe termen lung între UE și Balcanii de Vest, lansată în cadrul summitului UE-Balcanii de Vest de la Brdo din 6 octombrie 2021, include un obiectiv de îmbunătățire a mobilității în scopul învățării.

Strategia europeană pentru universități³⁵ din 18 ianuarie 2022 include obiective privind dezvoltarea unui sistem european de asigurare și recunoaștere a calității pentru a încuraja recunoașterea automată a calificărilor în întreaga Europă și sprijinirea recunoașterii transparente și echitabile a calificărilor din țări terțe, inclusiv a celor ale refugiaților, prin intermediul rețelei de centre de recunoaștere academică³⁶ și al instrumentelor de transparență ale UE – Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și acreditările digitale europene pentru învățare.

Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind crearea de punți pentru o cooperare europeană eficace în domeniul învățământului superior prevede consolidarea cooperării transnaționale sistemice și de lungă durată la nivel instituțional, inclusiv prin dezvoltarea unei etichete de diplomă europeană comună și a unor instrumente de cooperare instituționalizată, precum un posibil statut juridic european pentru alianțele de instituții de învățământ superior.

³² [COM\(2020\) 625 final](#).

³³ [JO C 417, 2.12.2020, p. 1](#).

³⁴ Declarația de la Osnabrück privind educația și formarea profesională ca factor de redresare și de tranziție echitabilă către economii digitale și verzi, aprobată la 30 noiembrie 2020. Adresa: <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/osnabruck-declaration-2020-vocational-education-and-training-enabler-recovery-and-just-transitions>.

³⁵ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind o strategie europeană pentru universități, [COM\(2022\) 16 final](#).

³⁶ Rețeaua comună a Rețelei europene a centrelor naționale de informare pentru recunoașterea și mobilitatea academică și a centrelor naționale de informare pentru recunoaștere academică (ENIC-NARIC).

Concluziile Consiliului din 5 aprilie 2022 privind sporirea mobilității cadrelor didactice și a formatorilor³⁷ susțin promovarea și extinderea mobilității cadrelor didactice și a formatorilor pentru ca aceasta să devină o trăsătură comună în formarea și cariera acestora. Academiiile Erasmus+ pentru cadrele didactice, sprijinite prin programul Erasmus+ pentru perioada 2021-2027, testează, de asemenea, noi măsuri de sprijinire a mobilității cadrelor didactice și de facilitare a învățării reciproce între cadrele didactice și formatorii acestora prin intermediul rețelelor transnaționale, al comunităților de practică și al programelor comune între instituțiile de formare a cadrelor didactice.

Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind mobilitatea tinerilor voluntari în Uniunea Europeană³⁸ urmărește să faciliteze și să îmbunătățească calitatea voluntariatului transnațional al tinerilor în Uniune. Aceasta subliniază importanța incluziunii, a calității, a recunoașterii și a durabilității activităților de voluntariat transnațional pentru tineri.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Mobilitatea în scopul învățării sprijinită la nivelul UE este corelată cu alte domenii de politică relevante, cum ar fi educația și formarea, ocuparea forței de muncă, cetățenia și participarea democratică, incluziunea socială, nediscriminarea, migrația legală și integrarea, învățarea limbilor, creativitatea și cultura, acțiunile climatice și digitalizarea.

Pe lângă contribuția la realizarea Spațiului european al educației, propunerea sprijină punerea în aplicare a Agendei pentru competențe în Europa, care urmărește să abordeze necorelarea competențelor și să promoveze perfecționarea și recalificarea, precum și a strategiei UE privind drepturile copilului, care recunoaște dreptul copiilor de a beneficia de cel mai bun start posibil în viață și de a-și valorifica întregul potențial și solicită să se depună mai multe eforturi pentru a garanta accesul la o educație favorabilă incluziunii, nesegregată și de calitate³⁹. De asemenea, propunerea sprijină Planul de acțiune pentru educația digitală, care urmărește să valorifice potențialul tehnologiilor digitale pentru învățare și predare. Primul principiu al Pilonului european al drepturilor sociale⁴⁰ prevede că orice persoană are dreptul la educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții care să fie de calitate și favorabile incluziunii, pentru a dobândi și menține competențe care să îi permită să participe pe deplin în societate și să gestioneze cu succes tranzițiile pe piața forței de muncă, peste tot în Uniunea Europeană. De asemenea, propunerea este aliniată la politicile și inițiativele UE care vizează promovarea mobilității, cum ar fi Agenda pentru competențe în Europa și cele care promovează multilingvismul și dialogul intercultural, inclusiv Strategia UE privind multilingvismul. Prin promovarea mobilității în scopul învățării, propunerea încurajează persoanele să își dezvolte competențele lingvistice, sensibilitatea culturală și competențele interculturale.

Mobilitatea în scopul învățării este sprijinită prin numeroase programe și instrumente ale UE, în special:

³⁷ [JO C 167, 21.4.2022, p. 2.](#)

³⁸ [JO C 157, 11.4.2022, p. 1.](#)

³⁹ COM(2021) 142 final. Strategia UE privind drepturile copilului subliniază că peste 22 % dintre copiii din UE sunt expuși riscului de sărăcie și de excludere socială și că aproximativ 10 % dintre tinerii din UE părăsesc timpuriu sistemul de educație.

⁴⁰ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32017C1213%2801%29_

- programul Erasmus+ oferă oportunități de mobilitate transnațională și internațională în scopul învățării pentru cursanții de orice vârstă, pentru personalul din domeniul educației și formării și pentru lucrătorii de tineret, precum și diverse activități de participare a tinerilor;
- Corpul european de solidaritate le oferă tinerilor oportunități de a participa la activități de voluntariat și de solidaritate în întreaga UE și în afara acesteia, precum și la activități de ajutor umanitar la nivel mondial;
- Fondul social european Plus (FSE+) și Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) sprijină statele membre și regiunile în eforturile lor de a asigura accesul egal la oportunități de educație, de formare și de dezvoltare a competențelor favorabile incluziunii și nesegregate, de la educația timpurie până la învățământul terțiar. Prin promovarea educației și formării generale și profesionale, precum și a educației și învățării în rândul adulților, aceste fonduri contribuie, de asemenea, la facilitarea accesibilității și a incluziunii pentru persoanele cu handicap, sprijinind mobilitatea în scopul învățării pentru toți. Inițiativa ALMA (*Aim, Learn, Master, Achieve* – Țintește, Învăță, Stăpânește, Realizează) este finanțată prin Fondul social european Plus și urmărește să ajute tinerii defavorizați care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) să se integreze în societate prin facilitarea reintegrării acestora în sistemele de educație, formare sau pe piața muncii. Inițiativa le oferă participanților o experiență profesională de 2-6 luni într-un alt stat membru, ca parte a unui ciclu de proiect cuprinzător care include formare, îndrumare și consiliere;
- Interreg abordează obstacolele frontaliere, inclusiv din calea mobilității în scopul învățării, și oferă autorităților naționale și regionale, precum și instituțiilor de educație și formare posibilitatea de a coopera în vederea dezvoltării competențelor, în special ale tinerilor;
- Instrumentul de sprijin tehnic oferă statelor membre, la cerere, expertiză personalizată pentru a-și reforma și consolida sistemele de mobilitate în scopul învățării, în special prin inițiative emblematic axate pe atragerea talentelor, pe educația tinerilor și pe competențe. În plus, inițiativa emblematică „Schimbul de cooperare în domeniul administrației publice” (*Public Administration Cooperation Exchange* – PACE) promovează cooperarea și schimburile transfrontaliere de funcționari publici între statele membre în vederea consolidării competențelor și a capacității administrative a acestora, inclusiv în domeniul educației;
- Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – „Europa globală” identifică mobilitatea în scopul învățării între UE și țările partenere ca fiind una dintre principalele modalități de eradicare a sărăciei, de combatere a inegalităților și a discriminării și de promovare a dezvoltării umane;
- Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA III) identifică faptul că, în temeiul regulamentului, se asigură oportunități de a contribui la dezvoltarea socioeconomică a țărilor aflate în proces de aderare la UE, cu un accent special pe tineri.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

• Temei juridic

Propunerea de recomandare a Consiliului este întemeiată pe articolele 165 și 166 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Conform articolului 165 alineatul (1) din TFUE, UE „contribuie la dezvoltarea unei educații de calitate, prin încurajarea cooperării dintre statele membre și, în cazul în care este necesar, prin sprijinirea și completarea acțiunii acestora, respectând pe deplin responsabilitatea statelor membre față de conținutul învățământului și de organizarea sistemului educațional”.

În temeiul articolului 165 alineatul (2) a doua, a treia, a cincea și a șasea liniuță din TFUE, acțiunea Uniunii urmărește:

- să favorizeze mobilitatea studenților și a profesorilor, inclusiv prin încurajarea recunoașterii universitare a diplomelor și a perioadelor de studiu;
- să promoveze cooperarea dintre instituțiile de învățământ;
- să favorizeze dezvoltarea schimburilor de tineri și de formatori socio-educativi și să sprijine participarea tinerilor la viața democratică a Europei;
- să încurajeze dezvoltarea educației la distanță.

Articolul 165 alineatul (4) a doua liniuță din TFUE prevede că, pentru a contribui la realizarea obiectivelor menționate la articolul respectiv, Consiliul, la propunerea Comisiei, adoptă recomandări.

Conform articolului 166 alineatul (1) din TFUE, UE pune în aplicare o politică de formare profesională pentru a sprijini și completa acțiunile statelor membre, respectând pe deplin responsabilitatea statelor membre în ceea ce privește conținutul și organizarea formării profesionale.

În temeiul articolului 166 alineatul (2) a treia liniuță din TFUE, acțiunea Uniunii urmărește:

- „să faciliteze accesul la formarea profesională și să favorizeze mobilitatea formatorilor și a persoanelor care urmează un program de formare și, în special, a tinerilor”.

În ultima parte a articolului 166 alineatul (4) din TFUE se menționează faptul că, pentru a contribui la realizarea obiectivelor menționate la articolul respectiv, Consiliul, la propunerea Comisiei, adoptă recomandări.

Inițiativa nu propune nicio extindere a competenței de reglementare a UE sau a angajamentelor cu caracter obligatoriu care revin statelor membre. Statele membre vor decide, în conformitate cu situația de pe plan național, modul în care vor pune în aplicare prezenta recomandare a Consiliului.

- **Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)**

Propunerea este în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).

În temeiul articolului 165 alineatul (1) și, respectiv, al articolului 166 alineatul (1) din TFUE, statele membre sunt responsabile de conținutul învățământului și de organizarea sistemelor lor de educație și formare profesională. În același timp, dovezile arată că acestea se confruntă cu o serie de probleme comune legate de rezultatele școlare și de bunăstarea la școală.

Prezenta recomandare a Consiliului va respecta pe deplin responsabilitatea statelor membre în ceea ce privește conținutul învățământului și organizarea sistemelor de educație și formare profesională, precum și diversitatea lor culturală și lingvistică. În același timp, recomandarea va reflecta rolul de completare și de sprijin al UE și caracterul voluntar al cooperării europene în domeniul educației și formării. În contextul Spațiului european al educației, inițiativa va sprijini eforturile statelor membre de a elabora și de a pune în aplicare politici și mecanisme, în funcție de sistemele și structurile lor naționale.

Inițiativa nu propune nicio extindere a competenței de reglementare a UE sau a angajamentelor cu caracter obligatoriu care revin statelor membre, în conformitate cu articolul 165 alineatul (4) și cu articolul 166 alineatul (4), care exclud armonizarea actelor cu putere de lege și a normelor administrative ale statelor membre în domeniul educației și, respectiv, al formării profesionale. Valoarea sa adăugată europeană constă în principal în capacitatea UE de a mobiliza angajamentul politic la nivel național și de a sprijini sistemele de educație și formare prin orientări de politică, unelte și instrumente comune (Erasmus+, Mecanismul de redresare și reziliență, Fondul social european+, Fondul european de dezvoltare regională, programul Europa digitală, Orizont Europa, Instrumentul de sprijin tehnic, Fondul pentru azil, migrație și integrare), respectând totodată pe deplin subsidiaritatea.

- **Proportionalitate**

Prezenta propunere respectă principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 alineatul (4) din TUE.

Nici conținutul, nici forma prezentei propuneri de recomandare a Consiliului nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor sale. Angajamentele pe care și le vor asuma statele membre au un caracter voluntar și fiecare stat membru rămâne liber să decidă cu privire la abordarea pe care să o adopte.

- **Alegerea instrumentului**

Pentru a contribui la realizarea obiectivelor menționate la articolele 165 și 166 din TFUE, tratatul autorizează adoptarea de recomandări de către Consiliu, pe baza unei propuneri din partea Comisiei.

O recomandare a Consiliului este un instrument adecvat în domeniul educației și formării, în cadrul căruia UE are o competență de susținere, și este un instrument care a fost utilizat în mod frecvent pentru acțiunile UE în domeniile respective. Ca instrument juridic, aceasta semnalează angajamentul statelor membre față de măsurile prezentate și furnizează o bază politică solidă pentru cooperarea din acest domeniu, respectând pe deplin, în același timp, autoritatea statelor membre în domeniul educației și formării.

3. **REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI**

- **Evaluările *ex post*/verificarea adecvării legislației existente**

Tabloul de bord al mobilității a fost creat pentru a da curs Recomandării Consiliului din 2011 „Tineretul în mișcare”, care oferă un cadru pentru monitorizarea progreselor înregistrate de țările europene în ceea ce privește sprijinirea mobilității în scopul învățării. Acesta conține indicatori în domeniul învățământului superior și al educației și formării profesionale inițiale. Propunerea se bazează pe datele calitative privind mobilitatea în scopul învățării din tabloul de bord al mobilității.

- **Consultările cu părțile interesate și obținerea expertizei**

Propunerea se bazează pe contribuțiile colectate în cursul unui amplu proces consultativ. Printre acestea se numără:

- o consultare publică deschisă cu durata de 12 săptămâni cu privire la noua inițiativă, desfășurată în perioada 8 februarie-3 mai 2023;
- un grup de dezbateri al cetățenilor europeni privind mobilitatea în scopul învățării, care a reunit 150 de cetățeni selectați aleatoriu din toate cele 27 de state membre, pe parcursul a trei weekenduri în perioada martie-aprilie 2023; un raport cu recomandări, discuții și deliberări ale grupului de dezbateri al cetățenilor privind mobilitatea în scopul învățării este anexat la prezenta propunere;
- o serie de grupuri tematice cu cursanți, personalul didactic, părțile interesate relevante și experți în domeniu;
- o serie de consultări specifice cu părțile interesate, inclusiv cu ocazia unor evenimente la scară largă și
- diverse reuniuni ale grupurilor de coordonare, reuniuni ale grupurilor de experți și audieri cu partenerii sociali.

Propunerea se bazează, de asemenea, pe un studiu derulat de grupul PPMI în 2023 „Supporting learning mobility: progress, obstacles and way forward” (Sprijinirea mobilității în scopul învățării: progrese, obstacole și calea de urmat)⁴¹, care include o prezentare generală a principalelor evoluții înregistrate de la recomandarea Consiliului din 2011 și a tendințelor în materie de mobilitate în scopul învățării.

- **Evaluarea impactului**

Data fiind abordarea complementară a activităților față de inițiativele statelor membre, caracterul voluntar al activităților propuse și amploarea efectelor preconizate, nu a fost efectuată o evaluare a impactului. Elaborarea propunerii s-a bazat pe studii anterioare⁴², pe consultări cu statele membre, pe consultări specifice și pe o consultare publică.

⁴¹ Platforma publicațiilor UE, adresa: <https://op.europa.eu/ro/home>.

⁴² Trimiterile complete sunt disponibile în documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Nu se aplică.

- **Drepturi fundamentale**

Prezenta propunere de recomandare a Consiliului respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care prevede că solidaritatea este una dintre valorile universale pe care se întemeiază Uniunea Europeană. În special, prezenta propunere ține seama pe deplin de:

- articolul 8 (dreptul la protecția datelor cu caracter personal);
- articolul 13 (libertatea universitară);
- articolul 14 (dreptul la educație);
- articolul 21 (dreptul la nediscriminare);
- articolul 24 (drepturile copilului);
- articolul 26 (integrarea persoanelor cu handicap).

Măsurile vor fi puse în aplicare în conformitate cu legislația UE privind protecția datelor cu caracter personal, în special cu Regulamentul (UE) 2016/679⁴³ al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor).

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Această inițiativă nu va necesita resurse suplimentare de la bugetul UE.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și măsurile de monitorizare, evaluare și raportare**

Pentru a sprijini punerea în aplicare, Comisia va examina planurile naționale de acțiune care urmează să fie elaborate de statele membre pentru perioada 2025-2030 și va elabora un raport general în 2026.

Comisia intenționează să raporteze cu privire la punerea în aplicare a recomandării în contextul cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale pentru Spațiul european al educației și dincolo de acesta.

- **Documente explicative (în cazul directivelor)**

Nu se aplică.

⁴³ JO L 119, 4.5.2016, p. 1.

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Propunerea de politică oferă un cadru cuprinzător privind consolidarea condițiilor favorabile mobilității în scopul învățării, abordând provocările și oferind stimulente. Propunerea urmărește integrarea mobilității în scopul învățării în toate parcursurile de educație și formare, consolidarea învățării limbilor și adoptarea recunoașterii automate în interiorul UE a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate. De asemenea, aceasta urmărește să facă mobilitatea în scopul învățării mai favorabilă incluziunii și mai accesibilă, invitând statele membre să ia măsuri suplimentare pentru a oferi orientări, finanțare adecvată și alte tipuri de sprijin persoanelor cu mai puține oportunități. Propunerea urmărește, de asemenea, să facă mobilitatea în scopul învățării mai durabilă din punctul de vedere al mediului, să faciliteze această mobilitate prin utilizarea tehnologiilor digitale și să promoveze valorile UE. În plus, propunerea urmărește să faciliteze cooperarea consolidată cu principalele țări terțe, astfel cum se prevede în inițiativa privind parteneriatele pentru atragerea de talente, promovând UE ca destinație atractivă în scopuri de învățare, formare și studiu pentru talentele din țări terțe și îmbunătățind recunoașterea echitabilă și transparentă a calificărilor din țări terțe, precum și a învățării parțiale și anterioare.

Documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei prezintă date recente obținute în urma cercetărilor, precum și rezultatele diferitelor consultări care sprijină recomandarea propusă.

Propunere de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

„Europa în mișcare” – oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți

(Text cu relevanță pentru SEE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 165 și 166,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Prin Declarația de la Roma din 25 martie 2017, liderii UE s-au angajat să acționeze pentru o Uniune în care tinerii primesc cea mai bună educație și formare și în care pot studia și găsi locuri de muncă pe întregul continent.
- (2) Mobilitatea în scopul învățării s-a dovedit a fi extrem de valoroasă, permițându-le cursanților să dobândească competențele⁴⁴ necesare pentru dezvoltarea personală, educațională și profesională. Experiențele de învățare transfrontaliere permit o mai bună înțelegere interculturală și contribuie la dezvoltarea unei identități europene comune. De asemenea, organizarea mobilității de intrare și de ieșire în scopul învățării reprezintă un stimulent puternic pentru instituțiile de învățământ și de formare și pentru furnizorii de învățare nonformală și informală în vederea îmbunătățirii calității învățării pe care o oferă.
- (3) Mobilitatea în scopul învățării are un rol important în abordarea deficitului de competențe în UE, în special cele necesare pentru realizarea tranziției verzi și a tranziției digitale și pentru integrarea cursanților pe piața forței de muncă. Învățarea la locul de muncă, care include perioadele petrecute în altă țară, aduce beneficii din punctul de vedere al dobândirii de competențe și al capacității de inserție profesională. Mobilitatea în scopul învățării poate facilita, de asemenea, integrarea resortisanților țărilor terțe pe piața forței de muncă din UE.
- (4) Oferirea de oportunități de mobilitate în scopul învățării pentru toți este esențială pentru realizarea Spațiului european al educației. Comunicarea Comisiei din 30

⁴⁴ În conformitate cu Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (JO C 189, 4.6.2018, p. 1), competențele sunt definite ca o combinație între cunoștințe, aptitudini și atitudini.

septembrie 2020 privind realizarea Spațiului european al educației până în 2025⁴⁵ a anunțat o actualizare a cadrului privind mobilitatea în scopul învățării, a Recomandării Consiliului din 2011 Tineretul în mișcare – promovarea mobilității tinerilor în scop educațional⁴⁶ și elaborarea unui cadru de politică privind mobilitatea în scopul învățării pentru profesori, pentru a permite unui număr mai mare de cursanți și profesori să beneficieze de oportunități de mobilitate. Prezenta recomandare actualizează Recomandarea Consiliului din 2011 pentru a consolida dispozițiile acesteia, pentru a extinde oportunitățile de mobilitate în scopul învățării – de la tineri la cursanți de orice vârstă și la personalul didactic – și pentru a aborda noi modele de învățare, inclusiv învățarea mixtă.

- (5) Una dintre prioritățile strategice ale Rezoluției Consiliului din 18 februarie 2021 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030)⁴⁷ a fost transformarea învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității într-o realitate pentru toți. Rezoluția Consiliului din 16 mai 2023 privind spațiul european al educației în perspectiva anului 2025 și mai departe⁴⁸ a subliniat că identificarea și eliminarea obstacolelor rămase în calea mobilității în scopul învățării și predării, încurajând totodată mobilitatea favorabilă incluziunii, durabilă și echilibrată, sunt esențiale pentru realizarea deplină a spațiului european al educației.
- (6) Datele colectate de Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop) arată că țările trebuie să își intensifice eforturile pentru a-și îmbunătăți performanța medie în ceea ce privește furnizarea unui sprijin cuprinzător pentru mobilitatea cursanților din sistemele de educație și formare profesională (EFP), în special a ucenicilor. Analiza planurilor naționale de punere în aplicare⁴⁹ a Recomandării Consiliului din 24 noiembrie 2020 privind EFP pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență⁵⁰ arată că doar aproximativ jumătate din statele membre au acordat prioritate măsurilor de sporire a mobilității în domeniul EFP.
- (7) Analiza⁵¹ punerii în aplicare a Recomandării Consiliului din 15 martie 2018 privind un Cadru european pentru ucenicii de calitate și eficace⁵² și a datelor Cedefop⁵³ sugerează că mobilitatea ucenicilor este încă subdezvoltată și că sunt necesare mai multe eforturi pentru a le permite acestora să participe la schimburile de mobilitate.

⁴⁵ [COM\(2020\) 625 final](#).

⁴⁶ JO C 199, 7.7.2011, p. 1.

⁴⁷ JO C 66, 26.2.2021, p. 1.

⁴⁸ JO C 185, 26.5.2023, p. 5.

⁴⁹ *Briefing note – Working together towards attractive, inclusive, innovative, agile and flexible VET* (Notă de sinteză – Împreună pentru o EFP atractivă, favorabilă incluziunii, inovatoare, agilă și flexibilă); Cedefop. Adresa: <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/9180>.

⁵⁰ JO C 417, 2.12.2020, p. 1.

⁵¹ Adresa: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=en&newsId=10070>.

⁵² JO C 153, 2.5.2018, p. 1.

⁵³ *Enablers and disablers of cross-border long-term apprentice mobility: evidence from country- and project-level investigations* (Factori favorizanți și defavorizanți ai mobilității transfrontaliere pe termen lung a ucenicilor: date obținute în urma investigațiilor la nivel de țară și de proiecte). Adresa: https://www.cedefop.europa.eu/files/2021-10/3089_en.pdf.

- (8) Concluziile Consiliului din 5 aprilie 2022 privind sporirea mobilității cadrelor didactice și a formatorilor⁵⁴ au susținut promovarea și extinderea mobilității, astfel încât aceasta să devină o trăsătură comună în formarea și cariera acestora.
- (9) Analiza punerii în aplicare a Strategiei UE pentru tineret⁵⁵ arată că sunt necesare eforturi sporite pentru a permite accesul efectiv al tuturor tinerilor și lucrătorilor de tineret la oportunitățile de mobilitate. Aceasta include voluntariatul în sectorul societății civile și continuarea activităților în scopul unor sisteme eficiente de validare a competențelor dobândite prin intermediul mobilității în scopul învățării nonformale și informale, în concordanță cu Recomandarea Consiliului din 5 aprilie 2022 privind mobilitatea tinerilor voluntari în Uniunea Europeană⁵⁶.
- (10) Lipsa competențelor în materie de limbi străine rămâne unul dintre principalele obstacole în calea valorificării oportunităților de mobilitate în scopul învățării, de studiu și de ocupare a unui loc de muncă în străinătate și în calea descoperirii depline a diversității culturale a Europei. În același timp, unele oferte de cursuri într-o limbă străină pot încuraja cursanții dintr-o altă țară să participe la mobilitatea în scopul învățării.
- (11) Raportul referitor la punerea în aplicare a Recomandării Consiliului privind recunoașterea automată a calificărilor și a perioadelor de învățare petrecute în străinătate⁵⁷, precum și concluziile conexe ale Consiliului⁵⁸ au subliniat faptul că sunt necesare eforturi suplimentare substanțiale pentru ca recunoașterea automată să devină o realitate în UE. În domeniul învățământului superior, s-au înregistrat îmbunătățiri considerabile în ceea ce privește înțelegerea conceptului de recunoaștere automată în rândul autorităților naționale. Cu toate acestea, inconsecvențele rămase și lipsa de transparență reprezintă factori importanți care descurajează studenții să participe la activități de mobilitate.
- (12) Promovarea mobilității cu țările terțe în scopul învățării poate spori atractivitatea sistemelor de învățământ europene pentru restul lumii și poate atrage talente în instituțiile lor de învățământ. Cooperarea internațională în domeniul educației și formării, inclusiv al mobilității în scopul învățării, este esențială pentru realizarea priorităților geopolitice ale UE, în special Global Gateway, și a obiectivelor de dezvoltare durabilă pentru anul 2030.
- (13) Beneficiile promovării accesului persoanelor cu mai puține oportunități la mobilitatea în scopul învățării sunt deosebit de importante, acest obiectiv al incluziunii aflându-se în centrul programului Erasmus+ pentru perioada 2021-2027. Este esențial ca acest obiectiv să fie extins la alte programe de mobilitate în scopul învățării de pe teritoriul UE.

⁵⁴ JO C 167, 21.4.2022, p. 2.

⁵⁵ Document de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește Raportul Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind punerea în aplicare a Strategiei UE pentru tineret (2019-2021).

⁵⁶ JO C 157, 11.4.2022, p. 1.

⁵⁷ [COM/2023/91 final](#).

⁵⁸ [JO C 185, 26.5.2023, p. 44](#).

- (14) Inițiativa privind universitățile europene are ca obiectiv atingerea unui procent de mobilitate de 50 % în rândul instituțiilor participante, în timp ce pentru realizarea unei diplome europene comune este nevoie, de asemenea, de integrarea mobilității în programele de învățământ. Majorarea bugetului Erasmus+ pentru perioada 2021-2027 stă la baza obiectivului UE de a convinge mai mulți studenți să participe la mobilitatea în scopul învățării cel puțin o dată în timpul studiilor. Prin urmare, este importantă creșterea procentului de 20 % privind mobilitatea în scopul învățării, obiectiv stabilit pentru prima dată în 2009, în contextul Procesului Bologna. Instrumentele dezvoltate de atunci, alături de măsurile propuse în prezenta recomandare, creează condițiile-cadru necesare pentru participarea la mobilitatea în scopul învățării a cel puțin 25 % din absolvenții de învățământ superior.
- (15) Modelele de învățare au evoluat în ultimul deceniu, inclusiv ca urmare a pandemiei de COVID-19, care a impulsionat învățarea virtuală și mixtă. Extinderea oportunităților de mobilitate în scopul învățării la cursanți, cadre didactice și personalul din toate sectoarele educației și formării, tineretului și sportului în contexte formale, nonformale și informale a determinat, de asemenea, dezvoltarea unor formate flexibile de mobilitate în scopul învățării.
- (16) Mobilitatea echilibrată a cercetătorilor, în special a celor debutanți, ar trebui sprijinită în continuare pentru a contribui la dezvoltarea lor personală și profesională, favorizând astfel competitivitatea sistemului de cercetare și inovare din Europa.
- (17) Prezenta recomandare urmărește să contribuie la realizarea Spațiului european al educației până în 2025. Viziunea pentru calitate în educație include promovarea libertății duale a cursanților și profesorilor de a fi mobili, în special a persoanelor care provin din medii sociale defavorizate și a persoanelor cu handicap, și a instituțiilor de a se asocia liber unele cu altele în Europa și dincolo de ea. Sistemele de educație și formare favorabile incluziunii și echitabile ar trebui să sprijine construirea unor societăți caracterizate prin coeziune, să pună bazele cetățeniei active și să îmbunătățească capacitatea de inserție profesională. Recomandarea invită statele membre să stabilească condiții favorabile pentru mobilitatea în scopul învățării, să elimine obstacolele și să ofere stimulente adaptate nevoilor specifice ale cursanților, ale cadrelor didactice și ale personalului din diferite sectoare.
- (18) De asemenea, prezenta recomandare urmărește să faciliteze o mai bună cooperare cu principalele țări terțe, astfel cum se prevede în inițiativa privind parteneriatele pentru atragerea de talente, promovând UE ca destinație atractivă pentru talente în scopuri de învățare, formare și studiu.
- (19) Prezenta recomandare urmărește să reamintească sinergiile și complementaritățile existente între programele UE care abordează mobilitatea în scopul învățării, cum ar fi Erasmus+ și Corpul european de solidaritate, și alte instrumente de finanțare la nivelul UE, la nivel internațional, național și regional, cum ar fi fondurile politicii de coeziune, în special Fondul european de dezvoltare regională și Fondul social european Plus, cu inițiativa *Aim, Learn, Master, Achieve* (ALMA) finanțată prin acesta.
- (20) De asemenea, prezenta recomandare urmărește să stimuleze mobilitatea în scopul învățării a profesorilor și a ucenicilor prin intermediul unor cadre de politică specifice prevăzute în anexe. Școlile se confruntă cu un deficit de cadre didactice, iar

mobilitatea în scopul învățării ar trebui să sporească atractivitatea acestei profesii. Profesorii cu o experiență de mobilitate pot deveni modele de urmat pentru cursanți și pot contribui la promovarea cooperării transnaționale și internaționale. Concluziile Consiliului privind sporirea mobilității cadrelor didactice și a formatorilor în timpul educației și formării lor inițiale și continue subliniază impactul pozitiv al mobilității în scopul învățării în străinătate asupra dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, precum și asupra sistemelor de învățământ, identificând totodată obstacolele din calea mobilității. Ucenicii se confruntă, de asemenea, cu o serie de obstacole specifice legate de caracteristicile speciale ale învățării la locul de muncă. Mobilitatea acestora ar trebui să contribuie la abordarea lacunelor în materie de competențe, la sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale și la creșterea capacității de inserție profesională, în special a tinerilor,

RECUNOAȘTE CĂ:

- (21) În sensul prezentei recomandări, se utilizează aceeași definiție a „mobilității în scopul învățării” ca în Regulamentul (UE) 2021/817 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a Erasmus+. Aceasta înseamnă acțiunea de a se deplasa fizic în altă țară decât țara de reședință, pentru studii, pentru formare sau pentru învățare nonformală sau informală. Prezenta recomandare acoperă atât mobilitatea în scopul învățării în interiorul UE, cât și cea internațională către și dinspre UE.
- (22) În temeiul prezentei recomandări, mobilitatea în scopul învățării vizează cursanții și personalul din toate sectoarele învățării pe tot parcursul vieții, inclusiv din învățământul școlar, învățământul superior, educația și formarea profesională, învățarea în rândul adulților, precum și mobilitatea în scopul învățării a tinerilor, a lucrătorilor de tineret și a personalului din domeniul educației și îngrijirii timpurii, precum și din domeniul sportului. Aceasta acoperă toate tipurile de mobilitate în scopul învățării, inclusiv mobilitatea pe termen scurt, mobilitatea de grup, mobilitatea mixtă, mobilitatea creditelor și mobilitatea diplomelor.
- (23) În ceea ce privește obiectivul privind mobilitatea în scopul învățării în învățământul superior, acțiunile de mobilitate vizate includ mobilitatea outgoing de cel puțin 2 luni, incluzând atât stagiile, cât și mobilitatea de studii, precum și mobilitatea pe termen mai scurt, care constă în cel puțin 3 credite conform Sistemului european de acumulare și transfer al creditelor de studii (ECTS). Acestea pot fi integral fizice sau mixte, având atât o componentă virtuală, cât și una fizică. Obiectivul este calculat la nivel de absolvenți, pentru absolvenții care participă la mobilitatea în scopul învățării cel puțin o dată în perioada studiilor.
- (24) Pentru a răspunde solicitărilor⁵⁹ privind un obiectiv mai ambițios decât cel actual de 8 % pentru mobilitatea în scopul învățării în străinătate pentru studenții EFP, prezenta recomandare propune majorarea la 15 % până în 2030 a obiectivului de participare a cursanților EFP, inclusiv a ucenicilor. Obiectivul pentru EFP se bazează pe indicatorul definit în Concluziile Consiliului privind un criteriu de referință pentru mobilitatea în scop educațional (2011/C372/08)⁶⁰ și în Recomandarea Consiliului privind educația și

⁵⁹ Inclusiv Rezoluția Parlamentului European cu privire la Recomandarea Consiliului pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență.

⁶⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52011XG1220\(06\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52011XG1220(06)).

formarea profesională pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență. Acesta este măsurat ca procent de cursanți și ucenici înscriși în programe de învățământ profesional de nivel secundar superior și postliceal care au participat la o perioadă de mobilitate în străinătate în timpul studiilor. Sunt incluși participanții la oportunități de mobilitate flexibile, cum ar fi cele din cadrul programului Erasmus+ (de exemplu, mobilitatea pe termen scurt, mobilitatea de grup, mobilitatea mixtă, mobilitatea legată de participarea la concursuri de competențe).

- (25) În conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/817, „persoane cu mai puține oportunități” înseamnă persoane care, din motive economice, sociale, culturale, geografice sau din motive de sănătate, din cauza provenienței dintr-un context de migrație sau din motive precum un handicap sau dificultăți educaționale sau din orice alt motiv, inclusiv un motiv care ar putea da naștere la discriminare în temeiul articolului 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se confruntă cu obstacole din cauza cărora nu pot avea acces efectiv la oportunități de mobilitate în scopul învățării.
- (26) În sensul prezentei recomandări și în conformitate cu orientările pentru punerea în aplicare a Strategiei privind incluziunea și diversitatea din cadrul Erasmus+ și al Corpului european de solidaritate⁶¹, printre barierele din calea mobilității în scopul învățării se numără handicapurile, problemele de sănătate, barierele legate de sistemele de educație și formare, diferențele culturale, barierele sociale, barierele economice, barierele legate de discriminare și barierele geografice.

IA ACT DE INTENȚIA COMISIEI DE A VALORIFICA INIȚIATIVELE EXISTENTE PENTRU A SPRIJINI PUNEREA ÎN APLICARE A PREZENTEI RECOMANDĂRI ȘI A CONSOLIDA BAZA DE DATE PRIVIND MOBILITATEA ÎN SCOPUL ÎNVĂȚĂRII PRIN:

- (27) Elaborarea de orientări pentru pregătirea planurilor de acțiune menționate la punctul 12 din prezenta recomandare, precum și elaborarea unui raport general privind aceste planuri pentru a sprijini oportunitățile de învățare reciprocă și schimbul de bune practici;
- (28) Sprijinirea în continuare a punerii în aplicare a prezentei recomandări prin cooperarea și crearea în comun a grupurilor de experți în cadrul guvernantei pentru Spațiul european al educației;
- (29) Încurajarea și sprijinirea participării tinerilor la elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor și programelor de mobilitate în scopul învățării la nivel național, local și european;
- (30) Dezvoltarea, promovarea și sprijinirea în continuare, prin intermediul programelor Erasmus+ și Corpului european de solidaritate, a utilizării instrumentelor UE care susțin implementarea perioadelor de învățare în străinătate, cum ar fi inițiativa privind legitimația europeană de student, platforma de sprijin lingvistic online, Platforma

⁶¹ Orientări pentru punerea în aplicare - Strategia privind incluziunea și diversitatea din cadrul Erasmus+ și al Corpului european de solidaritate, adresa: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>.

europeană pentru educația școlară, Portalul european pentru tineret, platforma de formare generală online, Youthpass și Europass;

- (31) Dezvoltarea, promovarea și sprijinirea în continuare, prin intermediul programului Erasmus+, a utilizării instrumentelor UE care susțin transparența și validarea rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate și ale acreditărilor, în special Youthpass și platforma Europass/Mobilitate Europass, inclusiv prin interoperabilitate semantică prin intermediul modelului european de învățare și al acreditărilor digitale europene pentru învățare;
- (32) Dezvoltarea și sprijinirea în continuare a alianțelor universităților europene, inclusiv prin programul Erasmus+ și sprijin în materie de politici, permițându-le să își valorifice pe deplin potențialul și să acționeze ca modele de urmat pentru sectorul învățământului superior prin promovarea mobilității integrate și neîntrerupte în campusurile interuniversitare europene, prin promovarea utilizării microcertificatelor și prin pregătirea terenului către o posibilă diplomă europeană comună;
- (33) Furnizarea de sprijin suplimentar în cadrul programului Erasmus+ prin încurajarea cooperării și a învățării reciproce între statele membre cu privire la asigurarea recunoașterii automate a calificărilor și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate în sectoarele educației și formării la toate nivelurile, inclusiv pentru învățarea virtuală și mixtă;
- (34) Sprijinirea în continuare a statelor membre în direcția unei abordări cuprinzătoare a predării și învățării limbilor, în special prin activități de învățare reciprocă, promovarea unor inițiative și evenimente precum Ziua Europeană a Limbilor și cooperarea cu părțile interesate și cu organizațiile internaționale precum Consiliul Europei și OCDE cu privire la dezvoltarea de instrumente inovatoare pentru învățarea limbilor;
- (35) Promovarea creării de sinergii și complementarități între programele UE care abordează mobilitatea în scopul învățării, cum ar fi Erasmus+ și Corpul european de solidaritate, și alte instrumente de finanțare la nivelul UE, la nivel internațional, național și regional, cum ar fi fondurile politicii de coeziune, în special programele Fondului social european Plus și ale Fondului european de dezvoltare regională, pentru a maximiza impactul acțiunilor care promovează oportunitățile de mobilitate în scopul învățării, inclusiv prin sprijinirea punerii în aplicare a unor instrumente și strategii de creștere a nivelului de participare a persoanelor cu mai puține oportunități;
- (36) Sprijinirea statelor membre în reformarea și consolidarea sistemelor de mobilitate în scopul învățării la nivel național și multinațional;
- (37) Identificarea domeniilor de intervenție ale instrumentelor de finanțare existente la nivelul UE, la nivel internațional, național sau regional pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la potențialele acțiuni și bune practici ale acestora în sprijinul mobilității în scopul învățării și pentru a promova o abordare sinergică eficace în rândul părților interesate relevante;
- (38) Colaborarea cu statele membre și cu părțile interesate relevante pentru îmbunătățirea în continuare a calității și a disponibilității datelor și pentru elaborarea de metodologii la nivelul UE pentru colectarea și analiza datelor, inclusiv sondaje, de exemplu sondajul european privind monitorizarea parcursului profesional al absolvenților,

privind mobilitatea în scopul învățării în toate sectoarele educației, formării și tineretului, care pot, de asemenea, să țină seama de incluziune și de diversitatea teritorială, în deplină conformitate cu legislația UE privind protecția datelor;

- (39) Modernizarea tabloului de bord al mobilității, în strânsă cooperare cu experți din statele membre, pentru a continua punerea în aplicare a prezentei recomandări și a-l extinde pentru a include toate sectoarele educației, formării și tineretului.

ADOPTĂ PREZENTA RECOMANDARE ȘI RECOMANDĂ STATELOR MEMBRE

Ținând cont de caracteristicile sistemelor naționale de învățământ școlar, de educație și formare profesională, de învățământ superior și de învățământ pentru adulți, precum și ale sectoarelor tineretului și sportului:

- (a) să promoveze mobilitatea neîngrădită a cursanților, a cadrelor didactice și a personalului în spațiul european al educației, cu scopul de a sprijini dezvoltarea competențelor acestora la toate nivelurile, în special a celor esențiale pentru tranziția verde și cea digitală, de a consolida încrederea și înțelegerea între sistemele de educație și formare, sectoarele tineretului și sportului și de a promova cetățenia activă;
 - (b) să acționeze în direcția unor programe de mobilitate în scopul învățării care să fie favorabile incluziunii, durabile din punctul de vedere al mediului, să beneficieze de utilizarea tehnologiilor digitale și să promoveze valorile comune ale UE;
 - (c) să stabilească noi obiective la nivelul UE până în 2030 și să depună eforturi în vederea atingerii acestora:
 - în ceea ce privește învățământul superior, ponderea absolvenților care beneficiază de o experiență de mobilitate în scopul învățării ar trebui să fie de cel puțin 25 %;
 - în ceea ce privește educația și formarea profesională, ponderea cursanților din învățământul profesional care beneficiază de o experiență de mobilitate în scopul învățării în străinătate ar trebui să fie de cel puțin 15 %;
 - în toate sectoarele educației, formării, tineretului și sportului, persoanele cu mai puține oportunități ar trebui să reprezinte cel puțin 20 % din totalul cursanților care beneficiază de o experiență de mobilitate în scopul învățării în străinătate;
 - (d) să stabilească o cooperare structurală cu părțile interesate în domeniul mobilității în scopul învățării în vederea punerii în aplicare a prezentei recomandări.
- (1) Să ofere oportunități sistemice de mobilitate în scopul învățării prin:
- (a) transformarea mobilității în scopul învățării în străinătate într-un standard și o parte integrantă a sistemelor de învățământ școlar, de educație și formare profesională, de ucenicie, de învățământ superior și de educație și formare pentru adulți prin includerea posibilității de petrecere a unor perioade de mobilitate în scopul învățării în străinătate în toate programele de educație și

formare prin ferestre de mobilitate flexibile, cursuri facultative și alte oportunități;

- (b) sprijinirea furnizorilor de educație și formare în dezvoltarea și realizarea unui număr tot mai mare de activități comune transfrontaliere, inclusiv programe comune care conduc la acordarea unor diplome comune, valorificând la maximum inițiativele europene, în special alianțele universităților europene, centrele de excelență profesională, echipele EFP naționale, alianțele pentru inovare și Academiiile Erasmus+ pentru cadrele didactice; valorificarea experiențelor alianțelor universităților europene care și-au stabilit ca obiectiv un procent de mobilitate a studenților de 50 % prin opțiuni de mobilitate fizică, virtuală și mixtă;
- (c) promovarea și integrarea mobilității în scopul învățării spre interior și spre exterior în contexte de învățare nonformală și informală, în activitățile pentru tineret și de voluntariat ca opțiuni de mobilitate valoroase și viabile pentru toți cursanții și personalul didactic, inclusiv prin acțiuni de sensibilizare, măsuri de informare și alte tipuri de sprijin pentru furnizorii de învățare nonformală și informală, autoritățile locale și regionale, centrele pentru tineret și organizațiile societății civile;
- (d) sprijinirea aplicării unor criterii de calitate pentru pregătirea, desfășurarea și monitorizarea activităților de mobilitate în scopul învățării, inclusiv pornind de la standardele de calitate din cadrul programului Erasmus+, al programului Corpul european de solidaritate și al altor programe de mobilitate în scopul învățării, precum și prin punerea accentului pe accesibilitatea și caracterul incluziv al acestor activități;
- (e) cooperarea dintre organisme care gestionează și pun în aplicare instrumente de finanțare la nivelul UE, la nivel internațional, național sau regional pentru a asigura derularea unor activități coordonate care sprijină și promovează mobilitatea în scopul învățării, evitând totodată suprapunerile și maximizând impactul resurselor.

(2) Să sporească nivelul de învățare a limbilor prin:

- (a) consolidarea învățării limbilor la toate nivelurile de învățământ și de formare și în sectoarele tineretului și sportului, inclusiv prin predarea unei părți din programa de învățământ în alte limbi ale UE decât cea (cele) națională (naționale), pentru a stimula opțiunile și oportunitățile de mobilitate în scopul învățării;
- (b) facilitarea accesului la învățarea limbilor, inclusiv pentru populația adultă, cu scopul de a îmbunătăți competențele multilingve și a le permite cetățenilor să profite pe deplin de mobilitatea în scopul învățării, de Spațiul european al educației și de oportunitățile de angajare.

(3) Să sprijine implicarea în activități de mobilitate în scopul învățării prin:

- (a) crearea unei culturi a mobilității în scopul învățării pe tot parcursul vieții la toate nivelurile de învățare, de la învățământul școlar până la învățământul pentru adulți și în toate contextele de învățare, inclusiv prin dezvoltarea de

formate și activități de mobilitate diverse, prin sprijinirea organizațiilor de trimitere și de primire în punerea în aplicare a strategiei lor de internaționalizare, prin sporirea atractivității instituțiilor de învățământ în primirea cursanților mobili și prin încurajarea rețelelor de absolvenți să dezvolte și să promoveze experiența de învățare la nivel local;

- (b) încurajarea cooperării dintre autoritățile regionale și locale, furnizorii de educație și formare, organizațiile societății civile, organizațiile neguvernamentale și organismele private pentru a promova și a sprijini mobilitatea outgoing în scopul învățării, inclusiv pentru persoanele cu mai puține oportunități, și crearea unui mediu primitor pentru participanții la mobilitatea în scopul învățării care sosesc din străinătate;
 - (c) încurajarea autorităților și a organizațiilor care gestionează programele de mobilitate, atât cele de trimitere, cât și cele de primire, să reducă sarcina administrativă pentru organizații și participanți și să ofere orientări clare pe parcursul procesului de depunere a cererilor;
 - (d) sprijinirea unor formate flexibile de mobilitate în scopul învățării care pot extinde rezerva de participanți și pot servi drept bază pentru perioade de mobilitate mai lungi, inclusiv activități de mobilitate de grup, mobilitate pe termen scurt și programe intensive mixte și orice alte experiențe de învățare care pot conduce la microcertificate, în conformitate cu abordarea europeană a microcertificatelor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de inserție profesională;
 - (e) valorizarea muncii personalului care pregătește și pune în aplicare proiecte și activități de mobilitate în scopul învățării, recunoscând-o și integrând-o în mod oficial în profesia personalului din domeniul educației și formării profesionale și a lucrătorilor de tineret, în special în ceea ce privește timpul de lucru și cerințele formale pentru avansarea în carieră, și recunoscând rolul mobilității personalului în pregătirea, încurajarea și, ulterior, în sprijinirea mobilității cursanților.
- (4) Să ofere informații privind oportunitățile de mobilitate în scopul învățării prin:
- (a) desemnarea unor promotori ai mobilității în scopul învățării – coordonatori, puncte de contact, ambascadori sau centre de informare dedicate mobilității în scopul învățării – la nivel regional sau local pentru a-și împărtăși expertiza cu furnizorii de educație și formare de la nivel regional și local, cu organizațiile societății civile și cu organismele private, pentru a sprijini implicarea în activități de mobilitate în scopul învățării și pentru a-i încuraja pe acești coordonatori să se conecteze la nivel național și la nivelul UE;
 - (b) furnizarea de informații specifice cursanților cu privire la oportunitățile de mobilitate în scopul învățării în cadrul procesului de învățare pe tot parcursul vieții, inclusiv în școli și în centrele pentru tineret, în rândul furnizorilor de educație și formare profesională și al furnizorilor de educație pentru adulți, al furnizorilor de activități pentru tineret și de voluntariat, al instituțiilor de învățământ superior și al angajatorilor, cu sprijinul promotorilor mobilității în

scopul învățării și integrând informațiile privind oportunitățile de mobilitate în scopul învățării în orientări privind studiile și cariera;

- (c) promovarea beneficiilor unei perioade de mobilitate petrecute în străinătate și oferirea de consiliere, sfaturi și mentorat, în special cursanților cu mai puține oportunități, inclusiv prin utilizarea optimă a aplicației Erasmus+;
 - (d) încurajarea organizațiilor de primire să asigure primirea fără probleme a cursanților care sosesc din străinătate, inclusiv prin punerea la dispoziție a informațiilor și a materialelor relevante;
 - (e) stabilirea unei legături între mobilitatea în scopul învățării și mobilitatea forței de muncă prin punerea în legătură a promotorilor mobilității în scopul învățării cu consilierii în materie de mobilitate din cadrul Rețelei europene de cooperare a serviciilor de ocupare a forței de muncă (EURES);
 - (f) furnizarea de informații privind condițiile de viață și de muncă din țările-gazdă utilizând informațiile disponibile pe portalul EURES privind condițiile de viață și de muncă în toate statele membre și în țările AELS și în secțiunea dedicată din Spațiul UE al învățării, inclusiv prin crearea de linkuri între aceste informații și portalurile naționale privind mobilitatea în scopul învățării.
- (5) Să sprijine transparența și recunoașterea rezultatelor învățării prin:
- (a) încurajarea recunoașterii automate a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate în sectoarele educației și formării la toate nivelurile, inclusiv pentru învățarea virtuală și mixtă, prin elaborarea de orientări și furnizarea de cursuri de formare pentru furnizorii de educație și formare și prin asigurarea coerenței procesului decizional privind recunoașterea;
 - (b) asigurarea recunoașterii automate depline a calificărilor și a rezultatelor perioadelor de învățare petrecute în străinătate în învățământul superior prin utilizarea deplină a programelor și a instrumentelor disponibile, inclusiv asigurarea, prin intermediul sistemului extern de asigurare a calității, a punerii în aplicare depline a ECTS în conformitate cu ghidul utilizatorilor din 2015, punând accentul pe rezultatele învățării;
 - (c) încurajarea instituțiilor de educație și formare să țină evidența deciziilor privind recunoașterea rezultatelor învățării pentru a asigura coerența și transparența procesului decizional în timp și între diferitele structuri organizaționale ale instituțiilor și înțelegerea conceptului și a definiției recunoașterii automate;
 - (d) sprijinirea recunoașterii depline a competențelor dobândite prin intermediul mobilității în scopul învățării în contexte de învățare nonformală și informală și în cadrul activităților pentru tineret și de voluntariat, prin promovarea cooperării privind modalitățile de validare între organismele relevante din sectoarele educației și formării, furnizorii de învățare nonformală și organizațiile societății civile, astfel încât rezultatele învățării nonformale și informale să poată fi utilizate mai ușor în educația formală și pe piața muncii;
 - (e) sprijinirea furnizorilor de educație și formare și a organizatorilor de activități de mobilitate în scopul învățării, de activități pentru tineret și de voluntariat în

ceea ce privește utilizarea sistemică a cadrelor și a instrumentelor UE, inclusiv Europass, clasificarea europeană multilingvă a aptitudinilor, competențelor și ocupațiilor, acreditările digitale europene pentru învățare, Cadrul european al calificărilor, Mobilitatea Europass și Youthpass și/sau cadrele naționale pentru a sprijini identificarea, documentarea, evaluarea și, după caz, certificarea competențelor dezvoltate prin intermediul mobilității în scopul învățării;

- (f) luarea de măsuri în vederea ratificării Convenției globale a UNESCO pentru recunoașterea calificărilor din învățământul superior pentru a îmbunătăți recunoașterea echitabilă și transparentă a calificărilor din țări terțe, precum și a învățării parțiale și anterioare; punerea la dispoziția publicului a informațiilor privind procesele de recunoaștere a calificărilor din țări terțe și comparabilitatea cu calificările naționale;
 - (g) folosirea cooperării în materie de politici, în special a dialogului politic global aferent Procesului Bologna, și a cooperării dintre autoritățile de recunoaștere și agențiile de asigurare a calității în vederea dezvoltării capacităților în instituțiile de învățământ superior din țările terțe și a alinierii proceselor de asigurare a calității pentru a maximiza rezultatele învățării obținute în urma experienței de mobilitate a studenților din țările terțe și pentru a asigura recunoașterea deplină a perioadei de mobilitate în vederea eliberării diplomei în țara de origine.
- (6) Să sprijine tranziția către piața muncii și mobilitatea profesională prin:
- (a) facilitarea tranziției de la mobilitatea în scopul învățării la mobilitatea profesională, ajutând cursanții, precum și profesorii, formatorii, alte cadre didactice și lucrătorii de tineret mobili să beneficieze de sprijin destinat persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din partea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și din partea EURES;
 - (b) sprijinirea cursanților, inclusiv a absolvenților recenți prin Erasmus+, să efectueze stagii în străinătate pentru a-și dezvolta competențele antreprenoriale, inovatoare, creative și interculturale;
 - (c) încurajarea organizațiilor relevante să primească stagiați din străinătate, inclusiv prin investiții, acțiuni de sensibilizare și accesul la informațiile necesare.
- (7) Să facă mobilitatea în scopul învățării mai favorabilă incluziunii și mai accesibilă prin:
- (a) stabilirea unor obiective de incluziune la nivel național sau regional pentru mobilitatea în scopul învățării care ar contribui la atingerea obiectivului de incluziune la nivelul UE stabilit la litera (c) și elaborarea de măsuri specifice pentru a sprijini mobilitatea persoanelor cu mai puține oportunități;
 - (b) asigurarea accesului persoanelor cu handicap la mobilitatea în scopul învățării prin eliminarea obstacolelor și abordarea nevoilor acestora încă din primele etape de concepere a activității de învățare;

- (c) furnizarea sprijinului necesar pentru a asigura accesul persoanelor cu mai puține oportunități la mobilitatea în scopul învățării, precum și sprijinirea organizațiilor care primesc astfel de persoane, inclusiv printr-o finanțare adecvată la nivel național sau regional și prin promovarea sinergiilor între diferitele instrumente de finanțare ale UE, internaționale, naționale și regionale;
 - (d) furnizarea de informații precise și în timp util cu privire la finanțarea disponibilă pentru mobilitatea în scopul învățării, calendarul plăților și alte tipuri de sprijin disponibile pentru cursanți;
 - (e) încurajarea plăților anticipate totale sau parțiale ale granturilor și autorizarea transferabilității granturilor și împrumuturilor. În conformitate cu dreptul intern, încurajarea scutirii acestor granturi de orice taxe sau contribuții sociale și aplicarea aceluiași tratament pentru granturile acordate de către entități juridice publice sau private; și informarea participanților mobili cu privire la cerințele procedurale referitoare la impozitarea veniturilor;
 - (f) facilitarea mobilității în scopul învățării în străinătate prin abordarea deficitului de locuințe pentru cursanții mobili, împreună cu autoritățile naționale și locale relevante;
 - (g) asigurarea, în conformitate cu dreptul Uniunii și dreptul intern, a unei protecții adecvate a participanților mobili, inclusiv a ucenicilor, a stagiatorilor, a tinerilor cercetători și a lucrătorilor de tineret, în special a minorilor, în ceea ce privește asigurările, standardele de muncă, cerințele de sănătate și siguranță, fiscalitatea, securitatea socială, inclusiv accesul la asistență medicală și, după caz, posibilitatea de a acumula drepturi de pensie.
- (8) Să facă mobilitatea în scopul învățării mai durabilă din punctul de vedere al mediului prin:
- (a) după caz, integrarea în experiența de mobilitate în scopul învățării a călătoriilor cu mijloace de transport mai durabile dinspre și către destinații de mobilitate în scopul învățării și în timpul perioadelor de mobilitate și furnizarea de finanțare adecvată, precum și orientări pentru călătorii durabile;
 - (b) sprijinirea furnizorilor de educație și formare și a organizațiilor societății civile care organizează activități de mobilitate în scopul învățării să integreze practicile de sustenabilitate în activitățile lor zilnice prin formare, orientări și schimb de bune practici;
 - (c) sprijinirea furnizorilor de educație și formare în stabilirea obiectivelor și a măsurilor de monitorizare la nivel organizațional pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră generate de călătoriile în scopul învățării.
- (9) Să utilizeze tehnologiile digitale pentru a facilita mobilitatea în scopul învățării prin:
- (a) sprijinirea dezvoltării și utilizării de sisteme informatice interoperabile bazate pe standarde europene comune pentru cursanți, cadre didactice și personal, în deplină conformitate cu legislația aplicabilă privind protecția datelor, pentru a gestiona și a înregistra experiențele de mobilitate în scopul învățării, precum și

pentru organizații, pentru a furniza informații cu privire la oportunitățile de mobilitate, a gestiona mobilitatea, a sprijini recunoașterea automată și a reduce sarcina administrativă, inclusiv prin utilizarea deplină a caracteristicilor inițiativei privind legitimația europeană de student și a instrumentelor oferite de platforma Europass, printre altele prin digitalizarea certificatelor care atestă rezultatele învățării folosind infrastructura europeană de acreditări digitale pentru învățare;

- (b) contribuția la inițiativele care sprijină mobilitatea cercetătorilor și furnizează informații și servicii de sprijin relevante, inclusiv EURAXESS⁶² și viitoarea platformă de talente a SEC⁶³;
 - (c) furnizarea de sprijin financiar și în materie de resurse umane furnizorilor de educație și formare și organizațiilor societății civile, permițându-le să instituie și să utilizeze instrumente digitale la nivelul lor atunci când este necesar și/sau să utilizeze instrumentele digitale existente pentru a completa mobilitatea fizică;
 - (d) sprijinirea dezvoltării unor formate de mobilitate mixtă și virtuală de calitate prin adaptarea cadrelor naționale existente pentru a asigura în continuare formate de mobilitate inovatoare complementare care folosesc tehnologii digitale.
- (10) Să promoveze valorile UE prin intermediul mobilității în scopul învățării prin:
- (a) încurajarea tuturor cursanților, cadrelor didactice și personalului să participe la viața comunităților-gazdă, inclusiv la activitățile de voluntariat, în timpul perioadei de mobilitate în scopul învățării petrecute în străinătate;
 - (b) îmbogățirea experiențelor de mobilitate în scopul învățării prin formare în ceea ce privește conștientizarea dimensiunii interculturale, angajamentul civic, alfabetizarea digitală și mediatică, valorile UE și drepturile fundamentale;
 - (c) punerea la dispoziția cursanților, a cadrelor didactice și a membrilor personalului care sosesc din străinătate de informații relevante pentru contextul local și crearea unei culturi primitoare prin mentori și sprijin administrativ;
 - (d) asigurarea faptului că studenții și personalul mobil beneficiază de cel mai înalt nivel de libertate academică; încurajarea instituțiilor de învățământ, inclusiv prin asigurarea calității, să dezvolte o cultură a calității în care să se asigure respectarea deplină a principiilor de integritate academică și în timpul perioadelor de mobilitate.
- (11) Să promoveze UE ca destinație în scopul învățării prin:

⁶² EURAXESS – Cercetători în mișcare este un ghid unic pentru cercetătorii și inovatorii care doresc să avanseze în carieră și să se dezvolte pe plan personal prin deplasarea în alte țări.

⁶³ Această acțiune sprijinită de programul Orizont Europa urmărește să sporească interoperabilitatea carierelor și capacitatea de inserție profesională a talentelor din domeniul cercetării și inovării în toate sectoarele.

- (a) cooperarea strânsă în cadrul unei abordări de tip „Echipa Europa” pentru a spori atractivitatea UE ca destinație în scopul învățării, utilizând gama existentă de inițiative naționale și regionale, cum ar fi proiectul „Study in Europe” pentru învățământul superior;
 - (b) facilitarea mobilității în scopul învățării cu alte părți ale lumii, în special cu țările cu o perspectivă de aderare, printr-o cooperare mai strânsă între autoritățile, instituțiile de educație și formare relevante din aceste țări și cele din UE; parteneriatele pentru atragerea de talente pot oferi un cadru pentru parteneriate de cooperare mai strânse cu principalele țări terțe, în conformitate cu obiectivele stabilite de comun acord; o astfel de cooperare poate contribui la asigurarea faptului că mobilitatea în scopul învățării contribuie indirect la abordarea lacunelor în materie de competențe din țările terțe și din UE, de exemplu prin abordarea lacunelor în materie de competențe în sectoarele afectate de tranziția verde și cea digitală și prin îmbunătățirea capacității de inserție profesională a cursanților;
 - (c) sprijinirea eliberării la timp a vizelor de lungă ședere și a permiselor de ședere pentru resortisanții țărilor terțe selectați pentru o oportunitate de învățare într-un stat membru, în conformitate cu Directiva (UE) 2016/801⁶⁴ sau a vizelor de scurtă ședere, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 810/2009⁶⁵, în funcție de durata preconizată a șederii în UE.
- (12) Să sprijine punerea în aplicare a prezentei recomandări prin:
- (a) elaborarea, până în mai 2025, a unor planuri de acțiune pentru perioada 2025-2030 la nivel național sau regional, în cooperare cu toate părțile interesate relevante și notificarea Comisiei cu privire la modul de punere în aplicare a prezentei recomandări în sectorul învățământului superior, al educației și formării profesionale, al învățământului școlar și al învățământului pentru adulți, precum și în sectoarele tineretului și sportului care abordează mobilitatea de intrare și de ieșire în scopul învățării;
 - (b) cooperarea deplină cu Comisia în ceea ce privește acțiunile pe care intenționează să le întreprindă, astfel cum se explică în considerentele 27-39.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*

⁶⁴ Directiva (UE) 2016/801 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair (JO L 132, 21.5.2016, p. 21).

⁶⁵ Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (JO L 243, 15.9.2009, p. 1).